

MAAK 'T IN WEST-BRABANT!

REWIN REPORT '11

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Cijfers 2011	3
Algemene informatie NV REWIN West-Brabant	4
Nieuwe vestigers	5
Ondersteuning MKB	7
Structuurversterkende projecten	8
Maatwerk	17
Balans / Winst- en verliesrekening 2011	18

WEST-BRABANT SUCCESVOL IN 2011

West-Brabant scoort, vooral dankzij een goed eerste halfjaar, goed in 2011 wanneer het gaat om investeringen van bedrijven en arbeidsplaatsen. In 2011 zijn er in West-Brabant ruim 2.600 arbeidsplaatsen bijgekomen door de verschillende activiteiten van REWIN met betrekking tot vestiging van nieuwe bedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven in de regio. Samen waren deze bedrijven goed voor ruim 360 miljoen euro aan investeringen.

25 jaar REWIN

In september 2011 heeft REWIN het 25 jarig bestaan gevierd met een zeer geslaagde bijeenkomst in het Chassé-theater in Breda met het thema "Get ready for a surprising future". Er waren ruim 900 enthousiaste deelnemers, een keur van uitdagende sprekers en een paneldiscussie, terwijl medewerker Cees Nuijten een Koninklijke onderscheiding in ontvangst mocht nemen. De personage Winnie zorgde voor de komische noot, terwijl het trio Ocoabar het geheel muzikaal ondersteunde. Na de afsluitende gezamenlijke samenzang waren er volop netwerk mogelijkheden. De reacties op 25 jaar REWIN waren zeer positief en benadrukten de belangrijke rol die REWIN vervult voor de economische ontwikkeling van de regio West-Brabant.

Paneldiscussie bijeenkomst 25 jaar REWIN.

Nieuwe vestigers

Het afgelopen jaar heeft REWIN 86 bedrijven begeleid bij concrete vestiging in West-Brabant. Grote klappers in 2011 waren de vestiging van Forever 21 en TNT Fashion in Bergen op Zoom, Medinova en TNT Real Estate in Breda, Comirec en de

Erca Group op Moerdijk en Forever Direct in Halderberge. Deze nieuwe vestigers zijn samen goed voor 2.215 arbeidsplaatsen en investeren in totaal ruim 300 miljoen euro. Qua scores is dit vergelijkbaar met het voorgaande jaar, toen in verhouding echter meer buitenlandse bedrijven geworven zijn. Deze cijfers zijn in lijn met het onderzoek van de Stec Groep in Arnhem. Uit hun onderzoek over de periode 2000-2010 blijkt namelijk dat West-Brabant na de regio Amsterdam de hoogste score heeft bij het binnenhalen van grote bedrijven.

MKB in West-Brabant

Het eerste halfjaar van 2011 kende de investeringsbereidheid van het West-Brabantse MKB een opleving vergeleken bij het voorgaande jaar. Er werd een groeiend aantal bedrijven door REWIN begeleid naar een investering in het eigen bedrijf. Door de crisis die halverwege het jaar opnieuw toesloeg, nam de bereidheid echter weer snel af. De aandacht ging daarna voornamelijk naar het verkrijgen van overbruggings-financieringen. Toch realiseerden in 2011 bijna 40 bedrijven een uitbreiding waarbij 169 nieuwe arbeidsplaatsen werden gecreëerd en 224 arbeidsplaatsen werden behouden. De bedrijven investeerden ruim € 15,6 miljoen.

Economisch fundament

In 2011 bouwde West-Brabant verder aan het economisch fundament dat eerder werd gelegd onder de sterke sectoren van de regio: logistiek, maintenance en biobased economy. Bedrijven in deze sectoren werken steeds meer samen en investeren in nieuwe producten en diensten. Daarmee worden nieuwe kansen gecreëerd en wordt de werkgelegenheid in de regio bevorderd. In 2011 participeerden 484 bedrijven in 39 projecten. Er werd voor ruim € 29 miljoen in de regio geïnvesteerd.

Toplocaties

2011 was het startpunt van enkele nieuwe toplocaties voor de regio. In Bergen op Zoom ging de Green Chemistry Campus vliegend van start door de toewijzing van de COCI-status (Center for Open Chemical Innovation) door de Landelijke Regiegroep Chemie. Slechts twee andere campussen in Nederland (Chemelot in Limburg en Plant One in Rotterdam) mogen deze status voeren. De Green Chemistry Campus is de plek waar ondernemers in de 'groene chemie' sneller kunnen groeien, doordat ze toegang hebben tot o.a. labfaciliteiten en op maat gesneden innovatieprogramma's. Ook werden in Aviolanda Woensdrecht de eerste stappen gezet om uit te groeien tot hét Europees centrum voor luchtvaartgebonden onderhoud door o.a. de komst van het vliegtuigdemontage- en recyclingbedrijf AELS en de ontwikkeling van nieuwe technologieën zoals composietonderhoud en corrosiebehandeling.

De resultaten van 2011 laten zien dat West-Brabant nog volop profiteert van haar unieke ligging, en de kansen die zich dankzij de open, internationale economie voordoen. Het geeft, ondanks de crisis, vertrouwen voor de toekomst, maar biedt geen garanties. Het realiseren van de regionale ambities, het vasthouden van de positieve economische dynamiek en het imago van een succesvolle regio vereisen de komende jaren een stevige investering van West-Brabant. Het binnenhalen van nieuwe vestigers en het versterken van de drie speerpuntsectoren waardoor West-Brabant een broedplaats wordt voor innovatie en een thuisbasis voor bedrijven, kennis- en researchinstellingen van wereldklasse, kan alleen als het organiserend vermogen in West-Brabant op peil blijft.

CIJFERS 2011

RESULTATEN 2011

2.608 arbeidsplaatsen (nieuw en behoud) voor West-Brabant
361 miljoen geïnvesteerd in West-Brabant
1.200 bedrijven (vestigers, ondersteuning MKB, projecten)

Arbeidsplaatsen per gemeente in 2011

Voor vestigers en deelnemende bedrijven in het kader van ondersteuning MKB geldt dat het aantal gecreëerde arbeidsplaatsen kan worden vastgesteld. Dit is niet mogelijk voor de deelnemers aan projecten, waarbij de omvang van de nieuwe arbeidsplaatsen pas vastgesteld kan worden na uitvoering.

	Vestigers	Ondersteuning MKB	Totaal arbeidsplaatsen
Aalburg	0	1	1
Alphen-Chaam	0	22	22
Baarle-Nassau	0	0	0
Bergen op Zoom	676	66	742
Breda	616	91	707
Drimmelen	0	9	9
Etten-Leur	38	0	38
Geertruidenberg	3	4	7
Halderberge	277	0	277
Moerdijk	330	10	340
Oosterhout	74	1	75
Roosendaal	136	15	151
Rucphen	0	5	5
Steenbergen	50	54	104
Tholen	7	5	12
Werkendam	0	84	84
Woensdrecht	8	12	20
Woudrichem	0	0	0
Zundert	0	12	12
Buiten de regio	0	2	2
Totaal	2.215	393	2.608

Deelnemende bedrijven per gemeente in 2011

	Vestigers	Ondersteuning MKB	Projecten	Totaal
Aalburg	0	6	0	6
Alphen-Chaam	0	19	0	19
Baarle-Nassau	0	8	0	8
Bergen op Zoom	9	48	35	92
Breda	45	105	54	204
Drimmelen	0	20	0	20
Etten-Leur	5	24	13	42
Geertruidenberg	1	8	8	17
Halderberge	5	37	5	47
Moerdijk	3	40	25	68
Oosterhout	5	33	17	55
Roosendaal	7	32	23	62
Rucphen	0	34	0	34
Steenbergen	3	24	9	36
Tholen	1	4	7	12
Werkendam	0	50	0	50
Woensdrecht	2	32	10	44
Woudrichem	0	13	0	13
Zundert	0	38	1	39
Buiten de regio	0	55	277	332
Totaal	86	630	484	1.200

Investeringen (x € 1.000) per gemeente in 2011

	Vestigers	Ondersteuning MKB	Projecten	Totaal
Aalburg	65.000	50		65.050
Alphen-Chaam	0	580		580
Baarle-Nassau	0	0		0
Bergen op Zoom	0	2.643		2.643
Breda	56.390	1.435		57.825
Drimmelen	0	1.100		1.100
Etten-Leur	3.470	0		3.470
Geertruidenberg	400	210		610
Halderberge	27.700	0		27.700
Moerdijk	135.000	280		135.280
Oosterhout	9.000	150		9.150
Roosendaal	13.750	1.200		14.950
Rucphen	0	800		800
Steenbergen	5.200	1.500		6.700
Tholen	400	250		650
Werkendam	0	4.400		4.400
Woensdrecht	400	305		705
Woudrichem	0	0		0
Zundert	0	715		715
Buiten de regio	0	35		35
Investeringen van bedrijven	0		10.692	10.692
Subsidie naar West-Brabant	0		18.612	18.612
Totaal	316.710	15.653	29.304	361.667

Bedrijven van buiten de regio

De speerpuntsectoren zijn niet precies geografisch af te bakenen. Het is een netwerkeconomie met talloze samenwerkingsverbanden over regionale en internationale grenzen heen. Zo is de driehoek regio Gent - Zeeland - West-Brabant een belangrijk kennisgebied voor de biobased economy. Dit verklaart het aantal bedrijven van buiten de regio bij de speerpunten. Ook voor West TOP wordt een groter gebied bediend vanwege de indeling van de gebiedscommissies.

Realisatie targets

Voor 2011 geldt dat de normstelling 85 nieuwe vestigers bedraagt, waarvan 25 kennisintensieve bedrijven. De nieuwe vestigers moeten samen 2.000 nieuwe arbeidsplaatsen realiseren. Deze normstelling is, ondanks de moeilijke economische omstandigheden, volledig gehaald. Het aantal nieuwe vestigers bedraagt 86, waarvan maar liefst 35 kennisintensief. Totaal zijn de nieuwe vestigers goed voor 2.215 arbeidsplaatsen.

Voor het bevorderen van MKB bedrijvigheid is de target dat 25 MKB-ers een investering moeten doen, waarbij in totaal 400 arbeidsplaatsen betrokken zijn. Het aantal investeringen is ruimschoots gehaald met 39 investeringen maar het aantal arbeidsplaatsen is net niet gehaald (393). Voor Stratos en West TOP is de norm gesteld op 50 deelnemende bedrijven. Met in totaal 131 deelnemers voor Stratos en 155 deelnemers voor West TOP hebben ze beiden de norm ruimschoots gehaald.

Ook het aantal maatwerkactiviteiten is met 15 boven de gestelde norm van 8 gekomen.

De targets voor structuurversterking (incl. slagkracht) zijn jaarlijks 8 gehonoreerde projecten waarbij 120 bedrijven zijn betrokken en een investeringsvolume van totaal € 8 miljoen, waarvan € 4 miljoen subsidie. Deze resultaten worden ruimschoots gehaald met 39 projecten en een investeringsvolume van € 29,3 miljoen waarvan € 18,6 miljoen subsidie.

Extra slagkracht

De aandeelhouders van REWIN hebben in 2011 extra financiële middelen verschaft voor het versterken van de economie. De stevige ambities voor West-Brabant moeten worden omgezet in concrete resultaten. Deze extra slagkracht is bestemd voor structuurversterking van het bestaande bedrijfsleven, als aanjager voor het binnenhalen van subsidies en acquisitie op nieuwe (Chinese) markten.

In 2011 zijn de targets voor Chinese vestigers niet gerealiseerd. 3 Chinese bedrijven besloten tot vestiging in West-Brabant, terwijl de target

Resultaten extra slagkracht	Norm 2010/2011	Resultaat 2010	Resultaat 2011
Chinese vestigers	5	8	3
Projecten: aantal	6	35	39
Projectinvesteringen: € miljoen	6	18.3	29,3
Subsidies: € miljoen	3	9.6	18,6
Projectdeelnemers	90	409	484

5 bedroeg. Chinese bedrijven stellen zich afwachtend opstellen bij het opzetten van nieuwe Europese vestigingen. REWIN heeft haar acquisitie-strategie aangepast en gaat veel gericht concrete prospects opsporen.

Voor 2011 zijn de normen vrijwel allemaal gehaald en dat is een prima prestatie gezien de economische crisis die zeker in de 2e helft van 2011 weer sterk voelbaar was.

ALGEMENE INFORMATIE NV REWIN WEST-BRABANT

De regionale ontwikkelingsmaatschappij NV REWIN West-Brabant heeft als doel het bevorderen van de werkgelegenheid in de regio West-Brabant en het versterken van de economische structuur, door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren. REWIN informeert bedrijven bij kantoor en bedrijfsvestiging, adviseert en ondersteunt het MKB en ontwikkelt structuurversterkende projecten.

REWIN is de uitvoeringsorganisatie van 18 West-Brabantse gemeenten en de Zeeuwse gemeente Tholen, Kamer van Koophandel en Regio West-Brabant.

Onder leiding van de directeur, drs. P.P.H. Nijskens, werkten in 2011 gemiddeld 25 personen voor REWIN (22,7 fte).

REWIN kantoor.

Aandeelhouders	Geplaatst aandelenkapitaal in €
Regio West-Brabant	18.155
Gemeente Breda	15.886
Gemeente Bergen op Zoom	13.617
Gemeente Roosendaal	13.617
NV REWIN West-Brabant	13.617
Kamer van Koophandel Brabant	9.078
Kamer van Koophandel Zuidwest Nederland	9.078
Gemeente Etten-Leur	9.078
Gemeente Oosterhout	9.078
Gemeente Moerdijk	7.716
Gemeente Geertruidenberg	4.539
Gemeente Drimmelen	4.539
Gemeente Zundert	4.539
Gemeente Halderberge	2.723
Gemeente Aalburg	2.269
Gemeente Baarle-Nassau	2.269
Gemeente Rucphen	2.269
Gemeente Steenbergen	2.269
Gemeente Werkendam	2.269
Gemeente Woensdrecht	2.269
Gemeente Woudrichem	2.269
Totaal	153.412

REWIN heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met NV Impuls Zeeland voor het aantrekken van (inter)nationale investeerders voor vestiging in Zeeland. Vanuit Middelburg is een Zeeuws promotie & acquisitieteam operationeel, dat door REWIN wordt ondersteund.

NIEUWE VESTIGERS

REWIN verzorgt de promotie van West-Brabant als vestigingsplaats voor bedrijven, informeert bedrijven die op zoek zijn naar een nieuwe vestigingsplaats en begeleidt bij kantoor- en bedrijfsvestiging. REWIN begeleidt hierbij het hele proces, van oriëntatie tot concrete vestiging in West-Brabant.

REWIN heeft in 2011 contacten geïnitieerd met 250 bedrijven die zich oriënteren op een mogelijk nieuwe vestigingsplaats. Deze bedrijven zijn opgespoord via gerichte mailings, deelname aan beurzen of workshops of ze zijn binnengekomen via het goed functionerende relatienetwerk van REWIN. Ook reageren bedrijven op de verschillende promotie-uitingen, zoals billboards, advertenties en website. Ondanks de economische crisis heeft REWIN goed gescoord en besloten 86 bedrijven met begeleiding van REWIN tot concrete vestiging in West-Brabant. Dit is zelfs een kleine stijging ten opzichte van het voorgaande jaar, toen er 84 vestigers genoteerd werden. De nieuwe vestigers creëren 2.215 arbeidsplaatsen in de regio en investeren in totaal € 316 miljoen.

De verdeling van vestigers naar vestigingsgemeenten is als volgt:

Vestigers naar gemeente		
	# Bedrijven	Arbeidsplaatsen
Bergen op Zoom	9	676
Breda	45	616
Etten-Leur	5	38
Geertruidenberg	1	3
Halderberge	5	277
Made	0	0
Moerdijk	3	330
Oosterhout	5	74
Roosendaal	7	136
Steenbergen	3	50
Tholen	1	7
Woensdrecht	2	8
Totaal	86	2.215

Bouwwerkzaamheden op Moerdijk voor de Erca Group.

Met ingang van 2012 zal voor rapportage inzake de vestigers in West-Brabant gaan gelden dat alle cijfers van arbeidsplaatsen gebaseerd zijn op formeel vastgelegde verklaringen door de betreffende bedrijven. Registratie vindt plaats conform het format van NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency).

Meer informatie over de vestigers wordt gepubliceerd op www.rewin.nl/jaarverslag. Hier vindt u aanvullende informatie over de bedrijven die zich met begeleiding van REWIN in West-Brabant hebben gevestigd

Impressie van de vestiging van Forever Direct op bedrijventerrein Borchwerf 2, Halderberge.

en een uitsplitsing naar herkomst van het bedrijf, aard van het contact en de categorie. Opvallend is dat REWIN in 2011 goed scoort als het gaat om innovatieve audio-visuele MKB-bedrijvigheid (3 vestigers) en farmaceutische bedrijven (Inno4Life, Kötterman en Vifor Pharma, totaal 55 arbeidsplaatsen en een investeringsom van 2,2 miljoen euro).

Buitenlandse bedrijven

De regio West-Brabant is strategisch gelegen tussen de wereldhavens Rotterdam en Antwerpen en biedt goede vestigingsmogelijkheden voor buitenlandse bedrijven. Ondanks de economische tegenwind heeft de regio veel aantrekkingskracht op bedrijven en REWIN begeleidt hen bij vestiging. Aansprekende buitenlandse vestigers in 2011 zijn onder meer Forever 21, Forever Direct, Erca Group, Enviropuls, Garden Life Style en Michael Lewis. Totaal zijn de buitenlandse bedrijven goed voor 242 arbeidsplaatsen.

De opening van de Medinova-kliniek, vestiging in Breda.

Chinese bedrijven

Een speciale doelgroep zijn Chinese bedrijven, die een goed toekomstperspectief kennen op langere termijn. Er is geïnvesteerd in samenwerking tussen Zuidwest-Nederland en Yangzhou en langdurende relatie- en vertrouwensopbouw met individuele Chinese bedrijven. De resultaten voor 2011 vallen echter tegen door de economische crisis, met een score van slechts 3 nieuwe Chinese bedrijven in West-Brabant.

REWIN onderkent de noodzaak tot voortdurende aanpassingen in de focus van de acquisitie-inspanningen. Voorheen organiseerden we investmentseminars voor grotere groepen Chinese bedrijven die zich willen laten informeren over de marktkansen in Europa, de (fiscale en logistieke) strategische voordelen van Nederland als springplank naar Europa en de specifieke voordelen van onze regio als Europese thuisbasis. Chinese bedrijven zijn inmiddels veel verder bij het uitwerken van een internationale strategie en zijn doorgaans kapitaalkrchtig genoeg om grote investeringen te doen. Daarom steken we in op individuelere benaderingswijze met selectie vooraf. Een breed platform van deelnemers uit overheid, bedrijven en kennisinstellingen ondersteunt het gericht zoeken naar Chinese bedrijven die de Europese markt op willen. REWIN selecteert bedrijven die aansluiting kunnen vinden bij de sterke sectoren in onze regio. Deze bedrijven worden telefonisch benaderd en op basis van vragenlijsten krijgt REWIN inzicht in

hun plannen. Vervolgens vindt verdere screening plaats door een partnerorganisatie (financiële achtergrond, reputatie). De aldus geselecteerde bedrijven worden individueel bezocht en ontvangen een uitnodiging voor "fact finding" in onze regio.

De ervaringen met deze nieuwe benadering zijn positief, want we komen zo eenvoudiger met de beslissers aan tafel en het Chinese bedrijf is eerder genegen "to the point" te komen en REWIN als partner te zien. De follow-up is concreter en op het specifieke bedrijf toegespitst, wat ook interessanter is voor onze acquisitiepartners (aanbieders van locaties, accountant, bank, notaris). De verwachting is dan ook dat de resultaten in 2012 positief zullen uitpakken.

Ningbo Surpass Solar Industries.

Vestiger DHL-Logistics.

Speerpunten Strategische Agenda

In het kader van de Strategische Agenda zijn 3 topsectoren voor de regio West-Brabant benoemd: de biobased economy, logistiek en maintenance. REWIN ontwikkelt gerichte promotie en acquisitie voor deze 3 pijlers, aansluitend bij sectorspecifieke toplocaties, vooruitlopend op de nieuwe targets zoals die vanaf 2012 zullen gelden.

Resultaten promotie en acquisitie Zeeland

REWIN is voor Zeeland actief op basis van een samenwerkingsovereenkomst met NV Economische Impuls Zeeland. Dit betreft het aantrekken van (inter)nationale investeerders voor vestiging in Zeeland. Ook in 2011 heeft het promotie- en acquisitieteam actief geacquireerd, met als leidraad de specifieke aandachtsgebieden die benoemd zijn in het acquisitieplan. Dit betreft de topsectoren water, agrofood en logistiek.

Beneluxeerders

Beneluxeerders zijn bedrijven die voordeel kunnen behalen uit het samenvoegen van Beneluxvestigingen, door kostenreductie, efficiencyverhoging en centrale aansturing van de organisatie. In 2011 zijn 7 Beneluxeerders met begeleiding van REWIN neergestreken in de regio, die samen goed zijn voor 305 arbeidsplaatsen. Voorbeelden van Beneluxeerders zijn Kötterman, Garden Life Style, Vifor Pharma en Colour Kitchen.

Daarbij is het Zeeuwse netwerk nadrukkelijk verdiept en versterkt. De buitenlandfocus op België en China is gecontinueerd en verschillende potentiële binnenlandse en buitenlandse investeerders zijn ontvangen voor fact-finding trips.

Ondanks de economische teruggang die zich in de loop van 2011 heeft aangediend, is de doelstelling van 10 nieuwe bedrijven en 100 nieuwe arbeidsplaatsen voor Zeeland ruimschoots behaald. Met een totaal van 11 nieuwe bedrijven en ruim 340 arbeidsplaatsen is 2011 succesvol afgesloten.

Van de verschillende bedrijfsvestigingen, variërend in omvang en aard van bedrijfsvoering, springt vooral die van Optiled in het oog. Optiled is Aziatisch marktleider in de LED projectverlichting. Door een jointventure met het Goese bedrijf LUXimprove BV is het nieuwe bedrijf LEDsdirect BV gevormd, dat de logistiek op de gehele Europese markt gaat verzorgen.

Logistiek is een van de drie acquisitiepijlers.

Na een optimistische start, kregen de West-Brabantse ondernemers halverwege het jaar erg veel last van de eurocrisis en schulden-crisis. Om banen te behouden voor West-Brabant ondersteunt REWIN het MKB bij organisatievraagstukken op strategisch en financieel niveau. Zij worden begeleid bij vragen over groei, uitbreiding, innovatie, het zoeken naar subsidies, huisvesting, strategische ontwikkeling, investeringen en financieringen. REWIN heeft een uitgebreid bedrievennetwerk en daarmee een groot bereik bij MKB-ers.

REWIN ondersteunt het MKB op de volgende manieren:

Begeleiding bij het realiseren van investeringen en financieringen

Het eerste halfjaar van 2011 kende de investeringsbereidheid van het West-Brabantse MKB een opleving ten opzichte van het voorafgaande jaar. Er werd een groeiend aantal bedrijven door REWIN begeleid naar een investering in het eigen bedrijf. Door de crisis die halverwege het jaar opnieuw toesloeg nam de bereidheid echter weer snel af. De aandacht ging daarna voornamelijk naar het verkrijgen van overbruggings-financieringen. Toch realiseerden in 2011 bijna 40 bedrijven een uitbreiding waarbij 169 nieuwe arbeidsplaatsen werden gecreëerd en 224 arbeidsplaatsen werden behouden. De bedrijven investeerden ruim € 15,6 miljoen.

Stratos

De missie van Stratos is: collega ondernemers stimuleren elkaar het beste uit het eigen bedrijf te halen. Ondernemers komen op regelmatige basis bijeen en helpen elkaar bij het ontwikkelen van een (groei) strategie voor het bedrijf. Stratos faciliteert door te zorgen dat de juiste ondernemers bij elkaar in de groep zitten en de juiste begeleiding krijgen van gekwalificeerde Stratos coaches. Door de deelname aan Stratos ontwikkelen MKB-ers nieuwe ideeën op het gebied van nieuwe markten, producten of diensten die ze kunnen toetsen aan de kennis en ervaring van collega ondernemers. Het resultaat is sterkere bedrijven met een sterke toekomstvisie. In 2011 hebben 131 bedrijven deelgenomen aan Stratos. Stratos werkt geheel kostendekkend door bijdragen van deelnemers en sponsoren.

Gedeputeerde Lily Jacobs bezoekt in februari een bedrijf dat dankzij Brabant Financial Matching een financiering rond heeft gekregen.

West TOP

Met West TOP richt REWIN zich op het stimuleren van ondernemerschap in het buitengebied. Het doel hiervan is creëren van meer bedrijvigheid in het landelijk gebied, hetgeen resulteert in meer werkgelegenheid. Het buitengebied van West-Brabant biedt nog volop groei kansen in bijvoorbeeld toerisme en recreatie. West TOP ondersteunt (startende) ondernemers in het buitengebied bij vraagstukken rondom business-planning, financiering en ruimtelijke ordening. In 2011 hebben 155 ondernemers deelgenomen aan West TOP. Er is voor ruim € 3,2 miljoen euro door hen geïnvesteerd.

Bijzonder onderdeel van West TOP is de **Kennismakelaar**. De Kennismakelaar bemiddelt tussen MBO/HBO/WO studenten en lokale ondernemers, gemeenten en andere instellingen uit het buitengebied van West-Brabant. De studenten ondersteunen vanuit hun opleiding bij diverse (ondernemers)vragen zoals het schrijven van een ondernemingsplan, marketingplan of het uitvoeren van een onderzoeksopdracht. In 2011 heeft de kennismakelaar 154 ondernemers gekoppeld aan zo'n 350 studenten. West TOP en de Kennismakelaar worden grotendeels gefinancierd door de provincie Noord-Brabant en bijdragen van deelnemende bedrijven.

Samenvatting ondersteuning MKB in 2011

Totaal aantal bedrijven	630
Financiële begeleiding	190
Stratos	131
West TOP	155
Kennismakelaar	154
Aantal uitbreidingsinvesteringen	39
Financiële begeleiding	22
West TOP	17
Investeringsvolume	€ 15,6 miljoen
Financiële begeleiding	€ 12,4 miljoen
West TOP	€ 3,2 miljoen
Aantal arbeidsplaatsen (behoud & uitbreiding)	393
Financiële begeleiding	339
West TOP	54

REWIN West-Brabant versterkt de economische structuur van West-Brabant door projecten te ontwikkelen die bedrijven binden aan de regio West-Brabant. Daarnaast stimuleren de projecten de bedrijven te investeren in nieuwe producten. Op deze manier wordt de werkgelegenheid voor West-Brabant behouden én uitgebreid.

De afgelopen jaren bleek deze aanpak succesvol. Met steun vanuit o.a. het subsidieprogramma Pieken in de Delta zorgden talloze projecten ervoor dat circa € 170 miljoen euro geïnvesteerd is, in allerlei regionale initiatieven. Overheid, onderwijs en ondernemingen (de 3 O's) trokken hiervoor veelal samen op. De projectportfolio van REWIN bevatte in 2011 39 projecten, waaraan 484 bedrijven deelnamen. Er werd voor ruim € 29 miljoen in de regio geïnvesteerd. REWIN werkt bij deze projecten intensief samen met de BOM, Impuls Zeeland, Kamer van Koophandel, Regio West-Brabant, gemeenten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven.

Projecten ingediend of in voorbereiding

Naast de 39 lopende projecten, is REWIN continu bezig met het ontwikkelen van nieuwe projecten. In 2011 waren er 5 projecten in voorbereiding of ingediend bij de subsidieverstrekkers.

De Strategische Agenda van West-Brabant

West-Brabant is een regio die volop kansen biedt aan bedrijven om te excelleren en om tot uitstekende prestaties te komen. De economie is echter continu aan het veranderen en staat nooit stil. Dat betekent dat de regio West-Brabant als geheel ook in beweging moet zijn én blijven.

In 2011 is hard gewerkt aan het tot stand brengen van een Strategische Agenda 2012-2020 waarin de regio stevige ambities voor de komende jaren weg zet. Op het terrein van economie wordt ingezet op drie speerpunten: logistiek, maintenance en biobased economy. De afgelopen jaren is ontzettend veel werk verricht binnen de drie economische dragers en zijn goede resultaten geboekt. Nu komt het erop aan de potentie van de speerpunten ten volle te benutten. Het huis van de drie speerpunten zal op orde moeten zijn: het fundament per speerpunt moet sterk zijn en er zal flink geïnvesteerd moeten worden. Boven alles geldt dat de drie O's – Overheid, Ondernemers en Onderwijs – gezamenlijk inspelen op de marktvraag en dat zij daarbij altijd streven naar het verwerven van een leidende en onderscheidende positie in de (inter)nationale markt. REWIN richt zich hierbij vooral op het aanjagen van samenwerking tussen bedrijven op basis van het open innovatiemodel. Daarvoor worden werkprogramma's voorbereid in nauwe samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen. Deze werkprogramma's vormen het fundament van het onderscheidend vermogen van de speerpuntsector. Ook wordt ingezet op het realiseren van toplocaties in nauwe samenwerking met alle betrokken partijen. Daar waar nodig vervult REWIN de rol van trekker van incubators zoals ConneX.

Op 29 september wordt de Green Chemistry Campus in Bergen op Zoom feestelijk geopend door Johan van den Hout - Provincie Noord-Brabant, Charlie Crew - SABIC, Rein Willems, regiegroep Chemie, Anton van Kalmthout - Avans Hogeschool en Bernard Wientjes - VNO-NCW.

Aviolanda Woensdrecht.

De vijf pijlers onder de speerpunten

• Toplocaties

Elk van de speerpunten werkt aan één of meerdere toplocaties variërend van centers of excellence tot campussen en incubators (Green Chemistry Campus Bergen op Zoom, Supply Chain Campus Breda, Aviolanda Woensdrecht).

WO met elkaar verbonden. Er is een start gemaakt voor de doorontwikkeling van Centers of Expertise. Betrokken partijen zijn AVANS Hogeschool, NHTV, ROC West-Brabant, Dinalog, DI-WCM.

• Gezamenlijke Business Development

Elk speerpunt werkt aan innovatie: het combineren van interne en externe bronnen voor zowel de ontwikkeling als het op de markt brengen van nieuwe technologieën en producten (Dinalog, Dutch Institute for World Class Maintenance (DI-WCM), Biobased Innovations). REWIN betreft (samen met andere partijen) grote en kleine bedrijven bij projecten en bouwt aan sterke (cross)sectorale clusters van bedrijven.

• Financiering

Innovatieve bedrijvigheid heeft behoefte aan risicokapitaal. Hierbij wordt gezocht naar gerichte inzet van sectorfondsen. De opgebouwde expertise van REWIN is hierbij nodig voor succes.

• Kennis en Onderwijs

In samenwerking met kennis- en onderwijsinstellingen wordt gewerkt aan de toestroom van goed opgeleid personeel per speerpunt. Via een doorlopende leerlijn worden MBO, HBO en

• Branding en Acquisitie

REWIN richt zich op versterken van die 3 speerpuntsectoren via de acquisitie van bedrijven die deze sectoren verder versterken. Dit vergt een doelgerichte aanpak, aangezien het niet alleen gaat om werven van innovatieve bedrijven, maar juist ook om de samenwerkingsmogelijkheden tussen bedrijven en de aansluiting met onderzoeksfaciliteiten en kennisinstellingen.

Logistiek

Logistieke organisaties waarderen West-Brabant al jaren als logistieke hotspot. Daarnaast is de regio een belangrijke pijler in de economie van de Rijn-Schelde Delta: in omvang de derde regio van de EU en de best ontwikkelde logistieke regio ter wereld. De strategische ligging is één van de belangrijkste redenen van dit succes. Maar er is meer. Met de vestiging van Dinalog staat West-Brabant vooraan bij het ontwikkelen van nieuwe logistieke concepten. Een voorshot hierop is al gegeven in het project Doorbraak Bundelen Goederenstromen waarin de supply chain geoptimaliseerd wordt.

In 2011 participeerden 101 bedrijven in 10 logistieke projecten. Er werd voor € 9,2 miljoen geïnvesteerd in de sector.

Hunter Douglas en Philips Lighting Roosendaal bundelen als eersten in het project Doorbraak Bundelen Goederenstromen hun vracht richting Engeland.

Maintenance

In West-Brabant is er veel procesindustrie aanwezig. Om hun concurrentiepositie te waarborgen en daarmee de industrie voor Nederland te behouden is beschikbaarheid en duurzaamheid van de installaties van groot belang. Hoogwaardig technisch onderhoud – Maintenance – speelt hierbij een grote rol. Daarnaast mag de maatschappelijke waarde van Maintenance niet onderschat worden. Goede veiligheid en beschikbaarheid van fabrieken, energiecentrales en waterzuiveringsinstallaties is voor de hele samenleving van groot belang.

Business Accelerator (BAC) betreft onder meer vliegtuigonderhoud.

Om de West-Brabantse onderhoudsindustrie naar de internationale top te brengen hebben de afgelopen jaren ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden de handen ineen geslagen. Er werden samenwerkingsverbanden aangegaan in bijvoorbeeld World Class Maintenance, innovatieprojecten gestart, opleidingen op een hoger plan getild en de ontwikkeling van bedrijventerreinen zoals de toplocatie Aviolanda Woensdrecht, ter hand genomen. Deze ontwikkelingen zijn noodzakelijk om de maintenanceindustrie en daarmee de bijbehorende banen, voor West-Brabant te behouden.

In 2011 participeerden 280 bedrijven in 14 maintenance projecten. Er werd € 8,8 miljoen geïnvesteerd in de sector.

Biobased Economy

De chemiesector moet verduurzamen, wil deze op termijn levensvatbaar blijven. Volgens de belangenvereniging van de chemie, VNCI, moet de sector in 2050 voor de helft vergroend zijn. Door de aanwezigheid van agro- en foodbedrijven en chemie heeft West-Brabant een natuurlijke voorsprong als het gaat om het realiseren van een dergelijke biobased-economy. De laatste twee jaar is al veel werk verzet op dit gebied.

REWIN was de aanjager die verschillende bedrijven, onderwijsinstellingen en overheid bij elkaar bracht. Dit resulteerde onder andere in de opening van de Green Chemistry Campus in Bergen op Zoom in september 2011. De groene campus is een toplocatie waar innovatieve starters samenwerken met gevestigde bedrijven als SABIC. Ook het groene bedrijventerrein Nieuw Prinsenland in Dinteloord begint vorm te krijgen. Hier kunnen bedrijven slim elkaars reststromen gebruiken en samen nieuwe producten ontwikkelen. REWIN ondersteunt ondernemers en onderwijsinstellingen om nieuwe, groene producten te ontwikkelen, gebruik te maken van elkaars reststromen en subsidies naar West-Brabant te halen zodat er een hele nieuwe werkgelegenheidssector in de regio ontstaat.

In 2011 participeerden 104 bedrijven in 14 biobased projecten. Er werd bijna € 9 miljoen geïnvesteerd in deze sector.

Incubator ConneX

Een gezonde economie heeft baat bij een gezonde groei van jonge technologische bedrijven die een sprong moeten maken om een goed draaiende onderneming te worden. Deze schaa sprong is vaak erg lastig voor bedrijven en behoeft ondersteuning. Deze kunnen zij vinden binnen incubators, broedplaatsen voor ondernemers en ondernemingen. In 2010 is daarom de start gegeven voor de realisatie van Con-neX. Omdat de beoogde locatie voor deze topvoorziening in 2011 geen optie meer bleek, is door de partners in Con-neX gezocht naar alternatieve locaties. Ook is gekeken of andere partijen een rol zouden kunnen spelen bij Con-neX waarbij het in stand houden van de samenwerking tussen de drie O's – overheid, ondernemers, onderwijs – van cruciaal belang blijft.

Overzicht structuurversterkende projecten 2011

In 2011 is NV REWIN West-Brabant actief betrokken geweest bij in totaal 39 lopende projecten. Op www.rewin.nl/jaarverslag vindt u het overzicht van alle lopende projecten, met een korte omschrijving van de activiteit, de deelnemers en het doel van project en informatie over de looptijd, de investeringssom en de verkregen subsidie.

Felicities aan mevrouw Ina van Bommel van Biotortech door Jan de Boer van Green Chemistry Campus als eerste vestiger.

MAATWERK

NV REWIN levert op verzoek maatwerk aan 12 West-Brabantse gemeenten uit het landelijk gebied. Het gaat hier voornamelijk over lokale economische vraagstukken zoals:

- Bedrijfsuitbreiding en verplaatsing
- Nieuwe bedrijventerreinen; onderbouwing van de ruimtelijke behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen en ondersteuning in realisatie
- Bestaande bedrijventerreinen: ondersteunen bij de selectie van uitgiftecriteria, het maken van grondprijsanalyses, haalbaarheidsonderzoeken of het opstellen van marketingplannen om de industriegrond te vermarkten.
- Medewerking bij het opstellen van economische beleidsplannen.

Met Treeport zet de gemeente Zundert zich nationaal op de kaart als toonaangevend boomteeltontwikkelingsgebied.

In 2011 heeft REWIN 15 keer maatwerk geleverd aan gemeenten:

Alphen-Chaam	• Samenstellen rapportage inzake bedrijfsruimte
Aalburg, Werkendam, Woudrichem	• Deelname aan het Economisch platform
Baarle-Nassau	• Onderzoek naar mogelijkheid tot uitbreiding bedrijf
Halderberge	• Aanvraag tot het voeren van gesprekken met ondernemers over bedrijfsverplaatsingen
	• Advisering tot financiële haalbaarheid huisvestingsalternatieven
	• Advisering over bedrijfsverplaatsingen
Rucphen	• Deelname aan het sociaal-economische platform
Steenbergen	• Advisering en marketing Agro & Food Cluster Nieuw Prinsenland
	• Rapportage Quo Vadis
	• Haalbaarheidsanalyse bedrijfsverplaatsing
Woensdrecht	• Advisering en ontwikkeling Aviolanda Woensdrecht
	• Analyse bedrijfsverzamelgebouw in kleine kern
	• Analyse en ondersteuning leer-werkbedrijf
	• Op verzoek van de gemeente, ondersteuning ondernemer
Zundert	• Advies en bemiddeling bij bedrijfsverplaatsing

BALANS (VOOR WINSTBESTEMMING)

Vaste activa	
Materiële vaste activa / overige bedrijfsmiddelen	
Financiële vaste activa / deelneming groepsmaatschappij	
Totaal vaste activa	
Vlottende activa	
Onderhanden werk projecten	
Debiteuren	
Overige vorderingen	
Liquide middelen	
Totaal vlottende activa	
Totaal	

Eigen vermogen	
Gestort en opgevraagd kapitaal	
Agioreserve	
Egalisatiereserve activiteiten	
Overige reserves	
Onverdeeld resultaat	
Totaal eigen vermogen	
Voorzieningen	
Project risico's	
Overig	
Totaal voorzieningen	
Kortlopende schulden / overlopende passiva	
Termijnen onderhanden werk projecten	
Crediteuren	
Groepsmaatschappij	
Overige kortlopende schulden	
Kortlopende schulden / overlopende passiva	
Totaal	

Deze balans is ontleend aan de jaarrekening 2011

ACTIEF		
	31.12.11	31.12.10
€	30.932	€ 59.736
€	38.895	€ 34.510
€	69.827	€ 94.246
€	2.281.463	€ 1.553.475
€	46.957	€ 49.472
€	74.099	€ 477.578
€	2.460.924	€ 1.818.124
€	4.863.443	€ 3.898.649
€	4.933.270	€ 3.992.895

PASSIEF		
	31.12.11	31.12.10
€	153.378	€ 153.378
€	24.766	€ 24.766
€	274.372	€ 340.018
€	47.473	€ 47.473
€	4.686	€ -65.646
€	504.675	€ 499.989
€	78.556	€ 78.556
€	89.699	€ 50.051
€	168.255	€ 128.607
€	3.694.150	€ 2.426.335
€	212.968	€ 487.359
€	111.358	€ 103.305
€	241.864	€ 347.300
€	4.260.340	€ 3.364.299
€	4.933.270	€ 3.992.895

WINST- EN VERLIESREKENING 2011

Opbrengsten	
Nieuwe vestigers (arbeidsplaatsen)	
Uitbreiding (arbeidsplaatsen)	
Structuurversterking (concrete acties)	
Netto omzet onderhanden werk	
Maatwerk	
Contracten	
Slagkracht	
Som der bedrijfsopbrengsten	
Kosten	
Nieuwe vestigers (arbeidsplaatsen)	
Uitbreiding (arbeidsplaatsen)	
Structuurversterking (concrete acties)	
Kosten onderhanden werk	
Maatwerk	
Contracten	
Slagkracht	
Som der bedrijfslasten	
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	

Deze Winst- en Verliesrekening is ontleend aan de jaarrekening 2011

ACTIEF		
	2011	2010
€	420.585	€ 429.607
€	117.506	€ 132.708
€	528.810	€ 518.172
€	1.990.843	€ 1.607.402
€	4.238	€ 6.876
€	727.217	€ 737.368
€	359.551	€ 363.198
€	4.148.750	€ 3.795.331
€	565.953	€ 532.565
€	175.113	€ 221.059
€	595.902	€ 616.987
€	1.995.124	€ 1.595.740
€	4.238	€ 6.878
€	470.029	€ 507.466
€	337.705	€ 380.282
€	4.144.064	€ 3.860.977
€	4.686	€ -65.646

NV REWIN West-Brabant

Mozartlaan 7
Postbus 3182, 4800 DD Breda
Tel. (076) 564 67 80
Fax (076) 564 67 89
info@rewin.nl
www.rewin.nl